

Марія ЧУМАРНА

БУКВАРИКОВА СВІТЛИЦЯ

МАЛА Й ВЕЛИКА УКРАЇНА

ТЕРНОПІЛЬ
"НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН"

ББК 84(4Укр)-5
УДК 82-1(477)
Ч-90

Ч90 **Чумарна М. І.**
Букварикова світлиця: Мала й велика Україна. Читанка для молодших школярів. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2022. — 176 с.

ISBN 978-966-10-7537-4

Ця книжечка послідовно, крок за кроком, вводить дитину в барвистий світ її образів: від пізнання себе, свого найближчого оточення, сім'ї і родини, до якнайширшого розгляду тих понять, які ми означаємо словом "Україна". Книжка навчає дитину простими доступними віршами засвоювати просторові уявлення, вивчати довоколишній світ на дотик і на смак, у пісенно-ігровій формі вживатися у світ казки, самій творити власні вірші й казки. Вона допомагає дитині концентрувати увагу на побаченому, почутому, вслухатися у відтінки рідного слова, шляхом звуконаслідування і словотворення розширювати понятійне коло, розвивати логічне мислення, увагу. Книжка наочно ілюструє синергетичну модель виховання дитини, що базується на тисячолітньому досвіді української етнопедагогіки.

Для широкого кола маленьких читачів дошкільного і молодшого шкільного віку.

УДК 82-1(477)
ББК 84(4Укр)-5

Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.

ISBN 978-966-10-7537-4

© Чумарна М. І., 2022
© Навчальна книга – Богдан, 2022

ДОБРОГО РАНКУ!

СОНЕЧКО ЗБУДИЛОСЬ

Сонечко збудилось,
Промінцями вмилось,
Посміхнулось пташці,
Зайчику й ромашці.

І мене збудило,
В личенько пригріло:
«Час уже вставати!»—
Засміялось мило.

І я відкриваю очка, примружено намагаюся дивитися на сонечко. Яке тепло іде від кожного його промінчика! Навіть вазонкові квіти на віконечку розтулили сонні пелюсточки.

І Я?

І я очка протираю,
Я до сонечка моргаю:
Ти світи ясненько,
Сонце золотеньке!

Бо коли ти світиш —
Раді тобі діти,
З ліжечка стрибають,
Личка умивають!

Я біжу умиватися. Ох, яка холодна водичка! Спершу завжди умиваюся холодною водою: набираю її у маленьке відеречко, кажу водичці: «Ти гарна, здорова і цілюща, водичко! Умий моє личко!»

Скажу вам по секрету: водичка все чує, розуміє і запам'ятовує! І коли я тихо скажу їй: «Я люблю тебе, водичко!», — то вона віддасть мені свою любов кожною крапельинкою, котру я виллю на своє тіло.

Ось я, — умита, усміхнена, гарненько зачесана. У мене чудовий настрій!

А який настрій у тебе? Розкажи, як ти вранці збираєшся до школи. Можливо, дорогою до школи ти щось цікаве побачиш, з кимось зустрінешся. Поділися з усіма своєю цікавою історією!

Якими словами ти можеш описати свій ранковий настрій? На що він схожий?

УСМІХНЕНІ ЛИЧЕНЬКА

Ви — ніби сонце, усміхнені личенька!
Вас умивала сьогодні водиченька?
Сонечко вас цілувало у щічки?
Вас веселили квітки і смерічки?
Котики вам говорили «Няв-няв»?
Песик весело хвостом помахав?
Ми вам радіємо, вам посміхаємось —
З вами, щасливими, радо вітаємось!

Спершу я скажу «Доброго ранку!» мамі й татові, а потім подам руку котові Любомудрику. Ви бачили коли-небудь такого неймовірного кота, котрий розуміє кожне моє слово?

Любомудрик ходить зі мною гуляти, бавиться у дворі й... ходить до школи. Навіть якщо сидить вдома...

«Як це?!» — запитаєте ви.

А дуже просто: коли я хочу порадитися з Любомудриком, то уявляю собі його очі. Він завжди примружує їх, коли щось не так, і широко відкриває, коли хоче сказати мені: «Так!» Правда, у нього виходить «Няв!»

Я вибігаю на вулицю і біжу до школи. Сонце ясно світить, а на квітах і на траві виблискує роса. І я вітаюся з нею, бо роса — найчистіша і найцілющіша в світі водичка.

Давай привітаємося з тобою! Які слова тобі хочеться сказати вранці своїй мамі, татові, братикові чи сестричці, друзям та учительці?

А які слова хочеться самому почути від інших?

Поміркуй: що може людина передати іншій людині словами? Яку насправді силу має слово? Чи можна слова назвати цілющими, радісними, добрими? Які це слова? Назви їх!

Пограємо в гру

Гра називається «Поливаю квіти». Дівчата і хлопчики в барвистих коронах з назвами різних квітів стають в коло, а «садівник» іде по колу і «поливає»

свої квіти словами. Кожній з них він говорить якусь фразу, від якої «квіти», розкинувши руки, «розцвітають», або — навпаки: «в'януть», опустивши голову і сівши на підлогу.

Поміркуйте, якими словами та фразами можна «поливати» свої квіти, а якими — не можна. «Прив'ялі» квіти треба оживити гарними словами. «Квіточка» починає підіймати вгору свої пелюстки, радісно випрямлятися. Коли «садівник» полиє всі квіти і створить для них радісний настрій, квіти разом співають пісеньку:

Ой, як гарно, ой, як мило в цім саду рости,
Ой, як хочеться нам, квітам, пахнути й цвісти,
Тільки ти, наш садівничку, добре пам'ятай,
Бур'яни з своєї мови всі повиривай!

ВОДИЧКА-РОСИЧКА

Я люблю тебе, водичко!
Умий моє біле личко!
Засміялася водичка:
«Вранці я собі росичка,
Вдень — глибокая криничка.
Я джерельцем всім співаю,
Трави в спеку напуваю
І мурашок, і звірят,
І усміхнених малят.
Я усім життя дарую —
І тебе я поцілую!»

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.